

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2019 m. liepos 17 Nr. 4D-2019/2-880
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2019 m. liepos 9 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų neveikimo, kai Pareiškėjui nepateikiami atsakymai į jo kreipimusis.

2. Skunde, adresuotame Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentui [*pastaba*: Savivaldybės administracijoje registruotas 2019 m. liepos 8 d., reg. Nr. A50-19081/19], Pareiškėjas nurodė:

„Jau treči metai rašau Jums prašymus suteikti galimybę nusipirkti papildomus 2,31 a. tuo įteisinant dar 1997 m. prie savo sklypo papildomai aptvertą valstybinės žemės plotą. Tai darau remdamasis prieš tris metus savivaldybės raginimu susitvarkyti savavališkai prie savo privataus sklypo prijungtą neišpirktą valstybinę žemę.

1997 m. mano nenupirtas žemės 2,31 a. plotas yra sujungtas su mano išpirkto iš valstybės žemės sklypu 11,32 a. nėra aptvertas kapitaline tvora. Nuo 1997 m. išaiškėjus, kad jokio papildomo sklypo ten nėra galimybių suformuoti, pateikiau prašymą išsipirkti pastarąjį viršplotį, tačiau prašymas buvo tenkintinas tik dalinai, patarė palaukti keletą metų.

Kai prieš tris metus (praėjus 20 metų) vėl aktyviai pradėjau prašyti leisti išsipirkti ar išsinuomoti šiuos 2,31 a. gavau visiškai nekonkretų kontraversišką atsakymą: „kad, nors šioje teritorijoje negalima suformuoti papildomo žemės sklypo dar vienai privačiai valdai (nes riboja valstybinio miško ribos).

Nuo 1990 m. sprendžiamas klausimas dėl sklypo formavimo (kurio neįmanoma suformuoti). Manau egzistuoja protu suvokiami senaties terminai. Jeigu klausimas neišsprendžiamas per 28 metus tai gali spręstis neapibrėžtą terminą. Jei dėl man nepaaiškintų priežasčių negalite parduoti, tuomet išnuomokite man tuos 2,31 a. Tuomet Valstybė iš to turės naudos - mokėsiu nuomą. Tikrai nebenoriu savivaliauti valstybinėje žemėje, tiesiog 1997 m. mano prašymas buvo tenkintinas 50 %, nors visos tarnybos žinojo apie 1990 m. pradėtą savavališką, be jokių leidimų piliečio A [*pastaba*: asmens duomenys neskelbtini] statybą, šalia <...> suformuotų sklypų.

Kadangi sklypas nebuvo reikiamai įteisintas (po A mirties) - savavališka statyba buvo sustabdyta ir 1997 m. 2.2 a. neteisėtai norimo suformuoti žemės sklypo oficialiai parduota man. Dokumentai apie papildomų arų prijungimą paruošti 1999 m. po pilno apmokėjimo.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

3. Skunde, adresuotame Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamentui, Pareiškėjas institucijos prašė:

„[...] leisti nusipirkti ar išsinuomoti pastaruosius 2,31 a. valstybinės žemės, kuriuos 1997 m. tikėdamasis greito leidimo išpirkti visą plotą, neteisėtai prisijungiau aptverdamas lengvai demontuojamą (be jokių pamatų) tvorele. Prašau konkrečiai nurodyti terminą, kada tai bus realu įgyvendinti.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš Pareiškėjo kartu su skundu pateiktų dokumentų nustatyta, kad Pareiškėjas 2019 m. kovo 4 d. pateikė Savivaldybės administracijai savo kreipimąsi „Priminimas dėl neatsakymo „pakartotinio prašymo“ pateikimo 2018-07-31 dėl žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto“.

5. Seimo kontrolierių įstaigai darbo tvarka 2019 m. liepos 15 d. kreipusis į Savivaldybės administraciją ir paprašius informuoti apie atsakymų į Pareiškėjo 2018 m. liepos 31 d. bei 2019 m. kovo 4 d. kreipimusis pateikimą / nepateikimą, buvo suteikta informacija, jog Pareiškėjo 2018 m. liepos 31 d. kreipimasis (reg. Nr. A647-905/18) ir 2019 m. kovo 4 d. kreipimasis (reg. Nr. A50-6648/19) yra nukreipti Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento Žemės duomenų skyriaus Žemės sklypų projektavimo poskyriui, tačiau atsakymai į Pareiškėjo prašymus iki 2019 m. liepos 15 d. dar nėra parengti.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai

6.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai. [...]

3 straipsnis. Seimo kontrolierių veiklos tikslai

Seimo kontrolierių veiklos tikslai:

1) ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms; [...]"

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos [...]

14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. [...]

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas [...]

1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. [...]"

7. Kiti teisės aktai

7.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (aktuali Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 933 redakcija) patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau – Taisyklės) numatyta:

„25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų.

26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, **institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų**. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis. [...]“

7.2. Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2014-03-20 įsakymu Nr. 40-79 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintame Vilniaus miesto savivaldybės veiklos dokumentų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamente numatyta:

„[...] 10.65. **prašymas** – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą (Savivaldybę) prašant priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus (priimti administracinį sprendimą), kai išdėstoma asmens nuostata tam tikru klausimu, pranešama apie Savivaldybės veiklos pagerėjimą ar trūkumus ir pateikiami pasiūlymai jiems ištaisyti, informuojama apie valstybės tarnautojų ar darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį ir gaunančių darbo užmokestį iš Savivaldybės biudžeto, piktnaudžiavimą ar neteisėtus veiksmus, nesusijusius su konkrečiu asmens interesu ar teisių pažeidimu, kai atkreipiamas dėmesys į tam tikrą padėtį, ir kiti asmeniniai kreipimaisi į Savivaldybę; [...]

34. Interesantų prašymų ir skundų nagrinėjimo terminai ir tvarka: [...]

34.4. jeigu prašymo ar skundo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau nei nustatyta įstatymuose, **Savivaldybės struktūrinis padalinys, kuriam pavesta nagrinėti prašymą ar skundą, apie tai informuoja pareiškėją raštu arba elektroniniu būdu (išsiunčiamas tarpinis atsakymas)**, administracinės procedūros terminą dėl objektyvių priežasčių galima pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų; [...]

40. Apie prašymo ar skundo išnagrinėjimą ir priimtą sprendimą pareiškėjui turi būti pranešta registruotu, paprastu, elektroniniu paštu, per Savivaldybės elektroninę paslaugų valdymo sistemą arba atitinkamas dokumentas pareiškėjui įteikiamas asmeniškai (atsakymas pateikiamas tokiu pat būdu, koku buvo pateiktas prašymas, paklausimas ar skundas, jeigu pareiškėjas neprašo kitais). Atsakyme turi būti nurodyti atsakymo motyvai, pagrįsti teisės aktų nuostatomis, taip pat nurodoma atsakymo apskundimo tvarka. [...]“

Tyrimo išvados

8. Įvertinus skundo tyrimo metu surinktą informaciją, o taip pat teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 6-7 punktuose, susijusius su Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento pareigūnų neveikimu, kai Pareiškėjui nėra pateikiami atsakymai į jo 2018 m. liepos 31 d. ir 2019 m. kovo 4 d. kreipimuisi, konstatuotina:

8.1. tyrimo metu pasitvirtino faktinės aplinkybės, jog Pareiškėjo 2018 m. liepos 31 d. ir 2019 m. kovo 4 d. kreipimaisi Savivaldybės administracijoje buvo gauti, užregistruoti bei perduoti Savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento Žemės duomenų skyriaus Žemės sklypų projektavimo poskyrio tarnautojams vykdymui (pažymos 4 ir 5 punktai). Nors Taisyklių 25 punkte yra nustatytas 20 darbo dienų terminas pareiškėjų prašymams išnagrinėti (pažymos 7.1 punktas), akivaizdu, jog Savivaldybės administracijos tarnautojai visiškai nepaisė teisės aktuose nustatyto termino, nes atsakymai Pareiškėjui nėra pateikti iki šiol. Pabrėžtina, kad pirmasis Pareiškėjo kreipimasis į Savivaldybės administraciją buvo pateiktas dar 2018 m. liepos 31 d., t. y. beveik prieš

metus laiko, tačiau tyrimo metu nustatyta, kad iki šios Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo dienos atsakymai Pareiškėjui tiek į jo 2018 m. liepos 31 d. pateiktą kreipimąsi, tiek į 2019 m. kovo 4 d. kreipimąsi nėra parengti (pažymos 5 punktas);

8.2. remiantis *Taisyklių 26 punkto ir Vilniaus miesto savivaldybės veiklos dokumentų valdymo ir interesantų aptarnavimo reglamento 34.4 punkto nuostatomis* (pažymos 7.1 ir 7.2 punktai), pareiškėjų prašymų nagrinėjimo terminai dėl tam tikrų priežasčių ir tam tikrais pagrindais gali būti pratęsti. Tačiau šiuo nagrinėjamu atveju nustatyta, jog Savivaldybės administracija Pareiškėjui nepateikia atsakymo jau beveik metus laiko. Pažymėtina, kad Pareiškėjo skundo tyrimo metu nebuvo nustatyta, jog Savivaldybės administracija Pareiškėjui būtų pateikusi tarpinį atsakymą dėl jo kreipimąsi nagrinėjimo, kuriame būtų nurodytos atsakymų nepateikimo laiku priežastys. Tuo remdamasi Seimo kontrolierė daro išvadą, kad Savivaldybės administracijos tarnautojų neveikimas yra niekuo nepagrįstas ir laikytinas visiškai nepateisinamu.

9. Remiantis aukščiau išdėstytu, Seimo kontrolierė konstatuoja, jog Savivaldybės administracijos tarnautojų neveikimas, kai Pareiškėjo 2018 m. liepos 31 d. ir 2019 m. kovo 4 d. pateikti kreipimaisi iki šiol nėra išnagrinėti, turi biurokratizmo požymių (pažymos 6.1 punktas), todėl konstatuotinas tinkamo viešojo administravimo principo pažeidimo atvejis, o Pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų neveikimo pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 15 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriui Povilui Poderskiui** rekomenduoja:

11.1. įpareigoti atsakingus Vilniaus miesto savivaldybės administracijos tarnautojus nedelsiant išnagrinėti Pareiškėjo 2018 m. liepos 31 d., 2019 m. kovo 4 d. ir 2019 m. liepos 8 d. kreipimusis, išsamiai įvertinant juose nurodytas faktines aplinkybes ir prašomus atlikti veiksmus, bei pateikti Pareiškėjui atsakymą;

11.2. spręsti tarnybinio nusižengimo tyrimo dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento tarnautojų (darbuotojų), atsakingų už atsakymų Pareiškėjui parengimą, inicijavimo klausimą;

11.3. užtikrinti, kad ateityje Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje panašūs atvejai nepasikartotų, o nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis būtų laikomasi teisės aktų nustatytos tvarkos ir terminų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė